

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 172/2015-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. apríla 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Andrea Havelková, s. r. o., Daniela Dlabača 28, Žilina, v mene ktorej koná JUDr. Andrea Havelková, advokátka, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 60/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. októbra 2014 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 60/2012.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ 20. októbra 2011 podal na okresnom súde žalobu, ktorou sa domáha zaplataenia „*mzdy a iných nárokov súvisiacich s ukončeným pracovným pomerom sťažovateľa špecifikovaných v návrhu*“.

Okresný súd 17. februára 2012 vydal vo veci platobný rozkaz sp. zn. 1 Ro 396/2011, proti ktorému podal odporca odpor.

K ďalšiemu priebehu konania sťažovateľ uviedol:

„Uznesením sp. zn. 10C/60/2012 zo dňa 31.08.2012 Okresný súd Martin konanie v časti o zaplataenie istiny vo výške 1231,08 € zastavil, nakoľko odporca aj bez rozhodnutia súdu dňa 22.08.2012 čiastočne uhradil žalovanú istinu. Následne uznesením zo dňa 08.07.2013 Okresný súd Martin pripustil zmenu žalobného petitu v zmysle podania doručeného súdu dňa 22.10.2012, t. j. až po necelom roku od zmeny návrhu. Táto zmena návrhu zo strany navrhovateľa podľa nášho názoru nemá vplyv na dĺžku predmetného súdneho konania, nakoľko doterajšie výsledky konania môžu byť podkladom aj pre rozhodnutie o zmenenom návrhu. Do dnešného dňa ešte Okresný súd Martin vo veci samej nerozhodol.“

Postup okresného súdu „*nemožno odôvodniť právnou alebo faktickou zložitostou veci alebo správaním účastníkov konania*“, preto podľa názoru sťažovateľa v namietanom súdnom konaní „*došlo a stále dochádza k porušovaniu čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Okresný súd Martin pri rozhodovaní v tejto veci svojim postupom, resp. nečinnosťou spôsobil stav právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ nachádza už bez mála 3 roky*“.

Sťažovateľ svoj záverečný návrh formuloval takto:

„Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom

Okresného súdu Martin vo veci vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 10C/60/2012 porušené bolo.

Okresnému súdu Martin v konaní vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 10C/60/2012 prikazuje konať bez zbytočných prietahov.

Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 3.000,- € (slovom tritisíc eur), ktoré je Okresný súd Martin povinný zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Sťažovateľovi priznáva náhradu trov konania vo výške 340,90 € (dva úkony právnej služby - príprava a prevzatie a spísanie tejto sťažnosti pri hodnote jedného úkonu vo výške 134 € + 8,04 € režijný paušál + 20 % DPH), ktorú im Okresný súd Martin je povinný zaplatiť na účet jeho právneho zástupcu spoločnosti Advokátska kancelária Andrea Havelková, s. r. o., vedený v [REDAKOVANÉ], číslo účtu: [REDAKOVANÉ], do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých

prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel tohto princípu je založený na tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 149/04).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

V súvislosti s už uvedeným ústavný súd poukazuje na to, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Účinným právnym prostriedkom nápravy v súvislosti s námietkou zbytočných prietahov v napadnutom konaní je podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04) aj sťažnosť adresovaná predsedovi okresného súdu

podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“).

Zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prieťahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti.“. Podľa § 64 ods. 3 zákona o súdoch „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky.“.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prieťahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil dovtedajší protiprávny stav zapríčinený neprerokovaním veci bez zbytočných prieťahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prípadne práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v zásade koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označený právny prostriedok, ktorý mal k dispozícii podľa zákona o súdoch, alebo ak preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sťažnosť na prieťahy v namietanom konaní u predsedu okresného súdu neuplatnil z dôvodu, že „sťažnosť predsedovi súdu nie je efektívnym alebo účinným právnym prostriedkom, ktorým by sa dalo zabrániť porušovaniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Ústavný súd v iných podobných prípadoch posudzoval podanú ústavnú sťažnosť sťažovateľov aj napriek tomu, že títo nespĺnili podmienku podania sťažnosti na prieťahy predsedovi dotknutého súdu.“ .

V uvedenej súvislosti poukazuje sťažovateľ na dva rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), a to Ištván, Ištvánová proti Slovenskej republike a Komanický proti Slovenskej republike.

Ústavný súd konštatuje, že tieto argumenty nemôže akceptovať, pretože uvedené rozhodnutia ESLP sa týkali konaní, ktorých dĺžka bola v prvom prípade takmer 6 a pol roka a v druhom prípade bola viac ako 11 rokov, na rozdiel od napadnutého konania, ktoré od jeho začiatku až do podania sťažnosti ústavnému súdu trvá tri roky. Ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre (napr. IV. ÚS 26/2012, IV. ÚS 93/2012) na požiadavke využitia prostriedkov nápravy v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch na orgáne štátnej správy dotknutého súdu v zásade už netrvá v prípadoch, keď dĺžka namietaného konania v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu bola už prima facie zjavne neprimeraná, čo však v konkrétnych okolnostiach danej veci nemožno podľa jeho názoru bez ďalšieho konštatovať.

Sťažovateľ bol v konaní pred okresným súdom kvalifikovane právne zastúpený, avšak sťažnosť na prietahy podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch neuplatnil. Vzhľadom na to, že ústavný súd z obsahu sťažnosti nezistil, že by k nesplneniu podmienky prípustnosti sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde došlo zo strany sťažovateľa z dôvodov hodných osobitného zreteľa, sťažnosť odmietol ako neprípustnú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd poznamenáva, že toto rozhodnutie netvorí prekážku rozhodnutej veci, a v prípade, že by v ďalšom období okresný súd nekonal v predmetnej veci plynulo a bez zbytočných prietahov, nič nebráni sťažovateľovi, aby sa po splnení podmienky prípustnosti sťažnosti opätovne obrátil na ústavný súd so sťažnosťou.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku nezaoberal sa už ústavný súd ďalšími návrhmi formulovanými sťažovateľom v petite sťažnosti.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. apríla 2015